

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-70-02

Druk nr 467
Warszawa, 10 maja 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o ratyfikacji Protokołu nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonego dnia 22 listopada 1984 r. w Strasburgu.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Spraw Zagranicznych oraz Minister Sprawiedliwości.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia .....

o ratyfikacji Protokołu nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonego dnia 22 listopada 1984 r. w Strasburgu.

Art. 1.

Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Protokołu nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonego dnia 22 listopada 1984 r. w Strasburgu.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

- I. Protokół Dodatkowy nr 7 do Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności został otwarty do podpisu w Strasburgu w dniu 22 listopada 1984 r. Do chwili obecnej Protokół ratyfikowało 30 państw, tj.: Albania, Austria, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Gruzja, Irlandia, Islandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Macedonia, Mołdawia, Norwegia, Rosja, Rumunia, San Marino, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Ukraina, Węgry i Włochy. Dalsze 8 państw, tj.: Armenia, Azerbejdżan, Hiszpania, Holandia, Niemcy, Portugalia, Turcja oraz Polska (w dniu 14 września 1992 r.), podpisało Protokół.

Protokół rozszerza katalog praw chronionych przez Konwencję Europejską i jej Protokoły Dodatkowe.

W artykule 1 Protokół przewiduje gwarancje proceduralne, jakie powinny być przyznane cudzoziemcowi legalnie przebywającemu na terytorium państwa - strony Konwencji w przypadku podejmowania decyzji w przedmiocie jego wydalenia. Gwarancje wymagane w postępowaniach z tego zakresu powinny obejmować możliwość przedstawienia przez cudzoziemca swoich racji, możliwość zaskarżenia rozstrzygnięcia do organu wyższej instancji (przy czym nie musi to być sąd w rozumieniu art. 6 Europejskiej Konwencji; por. Raport Wyjaśniający do Protokołu) oraz możliwość reprezentowania cudzoziemca przez inną osobę. Wyjątkowo wydalenie może nastąpić przed skorzystaniem przez cudzoziemca z wyżej wymienionych uprawnień, jeżeli jest to konieczne ze względu na interes publiczny lub jest uzasadnione względami obronności kraju.

Artykuł 2 Protokołu proklamuje prawo osoby skazanej za przestępstwo do zaskarżenia wyroku do sądu wyższej instancji. Przepis ten w istotny sposób poszerza prawo do sądu, zagwarantowane w art. 6 Europejskiej Konwencji (art. 6 Konwencji Europejskiej, ani też art. 13, nie gwarantuje „jurysdykcji drugiego stopnia”, tzn. nie wymaga, aby decyzja wydana przez organ sądowy mogła być zaskarżona do organu sądowego wyższego szczebla).

Artykuł 3 Protokołu przyznaje osobie prawomocnie skazanej za przestępstwo, która odbyła karę, a następnie została uniewinniona lub ułaskawiona w związku

z ujawnieniem nowych faktów wskazujących na pomyłkę sądową („niesłuszne skazanie”) prawo do odszkodowania na warunkach określonych przez przepisy lub praktykę danego państwa. Prawo takie nie przysługuje, jeżeli odpowiedzialność za nieujawnienie ww. faktów w stosownym czasie można przypisać samemu skazanemu.

Artykuł 4 Protokołu formułuje zakaz ponownego postępowania karnego w sprawie zakończonej prawomocnym orzeczeniem, w tym w szczególności ponownego skazania za ten sam czyn (*ne bis in idem*). Zakaz ma charakter krajowy, tzn. ograniczony do postępowań prowadzonych w tym samym państwie. Nie stoi jednak na przeszkodzie wznowieniu postępowania w przypadku ujawnienia nowych faktów lub dowodów albo stwierdzenia rażących uchybień w dotychczasowym postępowaniu.

Wreszcie w artykule 5 Protokół statuuje równość małżonków w ich wzajemnych relacjach oraz stosunku do ich dzieci. Zasada ta nie stoi jednak na przeszkodzie podejmowaniu środków niezbędnych dla ochrony interesów dziecka.

Zgodnie z art. 7 Protokołu, w brzmieniu nadanym mu przez Protokół nr 11 do Europejskiej Konwencji, jego przepisy zawarte w art. 1 - 6 (a więc przepisy o charakterze merytorycznym oraz dotyczące terytorialnego zakresu stosowania) są traktowane jako dodatkowe przepisy samej Konwencji Europejskiej i ta ostatnia ma się stosować do nich odpowiednio. Oznacza to, że mechanizm kontrolny przewidziany w Konwencji znajduje zastosowanie także do ochrony praw zapisanych w niniejszym Protokole. Obecnie, tj. po zmianach do Konwencji i Protokołu nr 7 wprowadzonych przez ww. Protokół nr 11, stosowanie tego mechanizmu następuje automatycznie, tj. bez składania dodatkowego oświadczenia o uznaniu prawa do skargi indywidualnej i jurysdykcji Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w stosunku do praw przewidzianych Protokołem (przed zmianą wprowadzoną ww. Protokołem nr 11 składanie takich dodatkowych oświadczeń przewidywał skreślony ustęp 2 artykułu 7 Protokołu nr 7).

Protokół jest otwarty do podpisu dla państw członkowskich Rady Europy, które podpisały Europejską Konwencję Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

II. Prawo polskie jest zgodne z przepisami Protokołu Dodatkowego nr 7.

Gwarancje proceduralne w sprawach dotyczących wydalenia, o których mowa w artykule 1 Protokołu, wynikają z przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 127, poz. 1400). Ustawa ta (art. 76 ust. 1), w odniesieniu do postępowania w sprawach uregulowanych tą ustawą, a więc m.in. w sprawach dotyczących wydalenia, odsyła do przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego (Kpa). Oznacza to, że - tak jak wymaga tego Protokół - w postępowaniu o wydalenie cudzoziemiec może przedstawiać swoje stanowisko w sprawie (art. 90 Kpa), odwołać się od decyzji wydanej w I instancji do organu II instancji (art. 127 i nast. Kpa; organem II instancji jest w tym przypadku Prezes Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców - por. art. 68c ust. 1 pkt 3g ww. ustawy o cudzoziemcach - jego decyzja podlega zaskarżeniu do Naczelnego Sądu Administracyjnego) oraz korzystać z pomocy pełnomocnika (art. 32 i nast. Kpa).

Prawo do odwołania się osoby skazanej za przestępstwo od wydanego przeciwko niej wyroku skazującego do sądu wyższej instancji gwarantują przepisy samej Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, która w art. 176 ust. 1 przewiduje we wszystkich sprawach rozpatrywanych przez sądy model postępowania co najmniej dwuinstancyjnego. Gwarancje te rozwijają w szczególności przepisy art. 425 i nast. Kodeksu postępowania karnego (Kpk).

Możliwość uzyskania odszkodowania za niesłuszne skazanie przewidują przepisy art. 552 i nast. Kpk.

Zasadę *ne bis in idem*, zgodnie z wymogami art. 4 Protokołu, realizuje przepis art. 17 § 1 pkt 7 Kpk.

Zasada równości małżonków ma w Polsce rangę zasady konstytucyjnej (art. 33), a jej treść rozwijają przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, w szczególności w art. 23, 24 oraz 93 § 1.

III. Jak wynika z przedstawionego wyżej porównania przepisów Protokołu i przepisów prawa polskiego, związanie się Protokołem przez Polskę jest możliwe bez potrzeby dokonywania zmian w prawie polskim.

Związanie się Protokołem trzeba przy tym uznać za celowe. Jak wskazano wyżej, Protokół rozszerza katalog praw chronionych Konwencją Europejską, a potrzeba ochrony tych praw nie ulega wątpliwości i została w prawie polskim już uznana.

Trzeba także podkreślić, że zgodnie z art. 6 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (według nowej numeracji wprowadzonej Traktatem Amsterdamskim) Protokół, razem z Konwencją Europejską i innymi Protokołami Dodatkowymi do niej, jest częścią *acquis communautaire*. Jego ratyfikacja stanowi więc jeden z warunków zakończenia procesu dostosowania prawa polskiego do prawa Unii Europejskiej w obszarze Wymiar Sprawiedliwości i Sprawy wewnętrzne oraz zamknięcia negocjacji akcesyjnych w tym obszarze.

Związanie się Protokołem nie spowoduje bezpośrednio dodatkowych obciążeń dla budżetu państwa. Niezbędne działania związane z obsługą ewentualnych skarg i postępowań przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości w Strasburgu, a wynikające z poddania praw przewidzianych Protokołem mechanizmowi kontrolnemu Europejskiej Konwencji, mogłyby być wykonane w ramach już istniejących struktur organizacyjnych (Pełnomocnik Rządu do Spraw Reprezentowania Rządu Rzeczypospolitej Polskiej przed Międzynarodowymi Organami Kontroli Przestrzegania Praw Człowieka, odpowiednia komórka organizacyjna w Ministerstwie Spraw Zagranicznych). Nie można natomiast wykluczyć wypłaty w przyszłości odszkodowań („słuszne zadośćuczynienie”) w przypadkach stwierdzenia w ramach mechanizmu kontrolnego Konwencji naruszenia przez Polskę przepisów Protokołu i przyznania poszkodowanym w związku z tym stosownych świadczeń od państwa polskiego. Wielkości ewentualnych zobowiązań tego rodzaju nie da się jednak w tej chwili przewidzieć i bliżej oszacować.

Wejście w życie Protokołu w stosunku do Polski stworzy zainteresowanym, uważającym się za ofiary naruszenia przez Polskę praw, które z niego wynikają, możliwość składania skarg do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w tym przedmiocie. Zgodnie z dominującą wykładnią przepisów Europejskiej Konwencji o jurysdykcji Trybunału, możliwość ta będzie ograniczona do skarg odnoszących się do czynów, decyzji oraz faktów, które nastąpią po związaniu się przez Polskę przepisami Protokołu (por. Donna Gomien *Vademecum EKPC*). Dlatego nie ma potrzeby składania deklaracji interpelacyjnej w tym przedmiocie.

Z uwagi na to, że Protokół dotyczy praw obywatelskich określonych w Konstytucji, a które jednocześnie stanowią tzw. materię ustawową (art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5

Konstytucji RP), ratyfikacja tego dokumentu powinna nastąpić za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.

05/9a/esz

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH

Prof. Dr hab. Danuta Hübner
Sekr. Min. DH/ 1182/2002/DPE-agg

Warszawa, 25. 06. 2002 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektów:

- uchwały Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Protokołu nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonego w Strasburgu dnia 22 listopada 1984 roku do ratyfikacji,
  - ustawy o ratyfikacji Protokołu nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonego w Strasburgu dnia 22 listopada 1984 roku,
- wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonymi projektami: uchwały Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Protokołu nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonego w Strasburgu dnia 22 listopada 1984 roku do ratyfikacji (pismo nr RM-111-70-02) oraz ustawy o ratyfikacji Protokołu nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonego w Strasburgu dnia 22 listopada 1984 roku (pismo nr RM-10-70-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Protokół nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (EKPC) rozszerza katalog praw chronionych w ramach systemu Konwencji. Przepisy o charakterze merytorycznym oraz dotyczące terytorialnego stosowania (art. 1-6) Protokołu uznawane są za dodatkową część Konwencji.
Protokół ma na celu pogłębienie minimalnego standardu ochrony praw człowieka i obywatela w Europie w dziedzinie gwarancji proceduralnych dotyczących wydalenia cudzoziemców, prawa odwołania w sprawach karnych, odszkodowania za niesłuszne skazanie, zakazu ponownego sądenia lub karanania, a także równości małżonków w małżeństwie.
- II. Materia uregulowana Konwencją nie jest przedmiotem regulacji przepisów prawa wspólnotowego w rozumieniu art. 249 Traktatu o Ustanowieniu Wspólnot Europejskich (TWE).

Zauważyć należy jednakże, że zgodnie z art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), Unia Europejska opiera się na zasadach wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz praworządności państw członkowskich. Ponadto, Unia respektuje podstawowe prawa zagwarantowane w Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz prawa wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla państw członkowskich jako ogólne prawa Wspólnoty.

Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, EKPC jest istotnym wzorcem dla wspólnotowych praw podstawowych. Pomimo, że Wspólnota sama dotychczas nie mogła przystąpić do Konwencji, to jednak organom wspólnotowym nie wolno naruszyć standardów praw podstawowych zawartych w EKPC i wykładni jej organów.

- III. Obowiązek ratyfikacji Protokołu nr 7 do Konwencji wynika również ze zobowiązań negocjacyjnych Polski w obszarze 24: „wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne”. Ratyfikowanie Protokołu jest również istotnym krokiem na drodze zbliżania polskiego systemu ochrony praw człowieka do systemu panującego w państwach członkowskich Unii Europejskiej.
- IV. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, że z punktu widzenia prawa Unii Europejskiej nie ma przeciwwskazań dla ratyfikacji Protokołu nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonego w Strasburgu dnia 22 listopada 1984 roku.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Włodzimierz Cimoszewicz
Minister Spraw Zagranicznych

Projekt

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 22 listopada 1984 r. został sporządzony w Strasburgu Protokół nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, w następującym brzmieniu:

Po zaznajomieniu się z powyższym Protokołem, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- został on uznany za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych,
- jest przyjęty, ratyfikowany, potwierdzony,
- będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia .....2002 r.

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Aleksander Kwaśniewski

PREZES RADY MINISTRÓW
Leszek Miller

Protokół nr 7

do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności¹

Państwa Członkowskie Rady Europy, sygnatariusze niniejszego Protokołu, zdecydowane poczynić na podstawie Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, podpisanej w Rzymie 4 listopada 1950 r. (zwanej dalej „Konwencją”) dalsze kroki zmierzające do zbiorowego zagwarantowania niektórych praw i wolności, uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Gwarancje proceduralne dotyczące wydalenia cudzoziemców

1. Cudzoziemiec legalnie przebywający na terytorium jakiegokolwiek Państwa nie może być zeń wydany, chyba że w wyniku decyzji podjętej zgodnie z ustawą i winien mieć możliwość:

- a) przedstawienia racji przeciwko wydaleniu;
- b) wniesienia środków odwoławczych, oraz
- c) bycia reprezentowanym dla tych celów przed właściwym organem albo osobą lub osobami wyznaczonymi przez ten organ.

2. Cudzoziemiec może być wydany, bez uprzedniego skorzystania ze swoich praw wymienionych w ustępie 1 a), b) i c) niniejszego artykułu, jeśli jest to konieczne z uwagi na porządek publiczny lub uzasadnione względami bezpieczeństwa państwowego.

Artykuł 2

Prawo do odwołania w sprawach karnych

1. Każdy, kto został uznany przez sąd za winnego popełnienia przestępstwa, ma prawo do rozpatrzenia przez sąd wyższej instancji jego sprawy, tak w przedmiocie orzeczenia o winie, jak i co do kary. Korzystanie z tego prawa, a także jego podstawy, reguluje ustawa.

2. Wyjątki od tego prawa mogą być stosowane w przypadku drobnych przestępstw, określonych w ustawie, lub w przypadkach, gdy dana osoba była sądzona w pierwszej instancji przez Sąd Najwyższy lub została uznana za winną i skazana w wyniku zaskarżenia wyroku uniewinniającego sądu pierwszej instancji.

Artykuł 3

Odszkodowanie za niesłuszne skazanie

Każdemu skazanemu prawomocnie za przestępstwo, który odbył karę w wyniku takiego skazania, a następnie został uniewinniony lub ułaskawiony na tej podstawie, że nowy lub nowo ujawniony fakt wskazuje, iż nastąpiła pomyłka sądowa, przysługuje odszkodowanie zgodnie z ustawą lub praktyką w danym Państwie, chyba, że zostanie wykazane, iż nieuwzglębnienie nieznanego faktu we właściwym czasie należy przypisać całkowicie lub częściowo tej osobie.

---

¹ Tekst ujednolicony, uwzględniający zmiany wprowadzone przez Protokół nr 11 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, który wszedł w życie 1 listopada 1998 r.

Artykuł 4

Zakaz ponownego sądzenia lub karania

1. Nikt nie może być ponownie sądzony lub ukarany w postępowaniu przed sądem tego samego Państwa za przestępstwo, za które został uprzednio skazany prawomocnym wyrokiem lub uniewinniony zgodnie z ustawą i zasadami postępowania karnego tego Państwa.

2. Postanowienia poprzedniego ustępu nie stoją na przeszkodzie wznowieniu postępowania zgodnie z ustawą i zasadami postępowania karnego danego Państwa, jeśli zaistnieją nowe lub nowo ujawnione fakty lub jeśli w poprzednim postępowaniu dopuszczono się rażącego uchybienia, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy.

3. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być uchylone na podstawie artykułu 15 Konwencji.

Artykuł 5

Równość małżonków

Małżonkom przysługują równe prawa i obowiązki o charakterze cywilnoprawnym w stosunkach wynikających z małżeństwa, tak pomiędzy nimi, jak w stosunkach z ich dziećmi, w trakcie trwania małżeństwa i w związku z jego rozwiązaniem. Niniejszy artykuł nie stoi na przeszkodzie podjęciu przez Państwo środków koniecznych do zabezpieczenia dobra dzieci.

Artykuł 6

Terytorialny zakres stosowania

1. Każde Państwo w chwili podpisania lub w chwili składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia, może wskazać terytorium lub terytoria, na których niniejszy Protokół będzie stosowany i określić zakres, w jakim zobowiązuje się stosować postanowienia niniejszego Protokołu w stosunku do tego lub tych terytoriów.

2. Każde Państwo może w każdym późniejszym czasie w drodze deklaracji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy rozszerzyć stosowanie niniejszego Protokołu na inne terytorium wymienione w tej deklaracji. W stosunku do takiego terytorium Protokół wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następnego po upływie dwóch miesięcy od dnia przyjęcia takiej deklaracji przez Sekretarza Generalnego.

3. Każda deklaracja złożona zgodnie z dwoma poprzednimi ustępami może być, w stosunku do jakiegokolwiek terytorium wymienionego w takiej deklaracji, wycofana lub zmieniona przez zawiadomienie Sekretarza Generalnego. Wycofanie lub zmiana stają się skuteczne od pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie dwóch miesięcy od dnia przyjęcia takiego zawiadomienia przez Sekretarza Generalnego.

4. Deklaracja złożona na podstawie niniejszego artykułu będzie uznana za zgodną z ustępem 1 artykułu 56 Konwencji.

5. Terytorium każdego Państwa, na którym stosuje się niniejszy Protokół na podstawie ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia przez to Państwo oraz każde terytorium, na którym stosuje się niniejszy Protokół na podstawie deklaracji złożonej przez to Państwo zgodnie z niniejszym artykułem, mogą zostać uznane za terytoria odrębne w stosunku do terytorium Państwa ujętego w artykule 1.

6. Każde Państwo, które złożyło deklarację na podstawie ustępu 1 lub 2 niniejszego artykułu, może w każdym późniejszym czasie uznać w odniesieniu do jednego lub wielu

terytoriów wymienionych w tej deklaracji kompetencję Trybunału do przyjmowania skarg od jednostek, organizacji pozarządowych lub grup jednostek zgodnie z artykułem 34 Konwencji, w stosunku do wszystkich lub niektórych artykułów 1-5 niniejszego Protokołu.

Artykuł 7

Stosunek do Konwencji

W stosunkach pomiędzy Państwami-Stronami postanowienia artykułów od 1 do 6 niniejszego Protokołu uznaje się za dodatkowe artykuły Konwencji, a wszystkie przepisy Konwencji stosuje się odpowiednio.

Artykuł 8

Podpisanie i ratyfikacja

Niniejszy Protokół jest otwarty dla Państw Członkowskich Rady Europy, sygnatariuszy Konwencji. Podlega on ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu. Państwo Członkowskie Rady Europy nie może ratyfikować, przyjąć lub zatwierdzić niniejszego Protokołu, jeżeli jednocześnie lub wcześniej nie ratyfikowało Konwencji. Dokumenty ratyfikacyjne, przyjęcia lub zatwierdzenia składa się Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

Artykuł 9

Wejście w życie

1. Niniejszy Protokół wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu, w którym pięć Państw Członkowskich Rady Europy wyrazi zgodę na związanie się niniejszym Protokołem zgodnie z postanowieniami artykułu 8.

2. W stosunku do każdego Państwa Członkowskiego, które później wyrazi zgodę na związanie się niniejszym Protokołem, wejdzie on w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia.

Artykuł 10

Funkcje depozytariusza

Sekretarz Generalny Rady Europy notyfikuje Państwom Członkowskim Rady Europy:

- a) każde podpisanie,
- b) złożenie każdego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcie lub zatwierdzenie,
- c) każdą datę wejścia w życie niniejszego Protokołu zgodnie z artykułem 6 i 9,
- d) każdy inny akt, notyfikacje lub deklaracje dotyczące niniejszego Protokołu.

Na dowód czego niżej podpisani, będąc do tego należycie upoważnieni, podpisali niniejszy Protokół.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 22 listopada 1984 r. w jednym egzemplarzu, w językach angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne; oryginał zostanie złożony w archiwach Rady Europy. Sekretarz Generalny przekaże uwierzytelnione odpisy każdemu Państwu Członkowskiemu Rady Europy.

Za zgodność tłumaczenia z oryginałem w j. angielskim i francuskim:

Sylweryusz Królak, podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości

Deklaracje i zastrzeżenia do Protokołu Nr 7 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności

Austria:

Deklaracje zawarte w instrumencie ratyfikacyjnym, złożonym dnia 14 maja 1986 roku – oryginalny sporządzony w języku angielskim i francuskim.

Republika Austrii oświadcza:

1. Wyższe Trybunały w rozumieniu art. 2 § 1 obejmują także Sąd Administracyjny i Sąd Konstytucyjny.
2. Art. 3 i 4 odnosi się wyłącznie do postępowania karnego w rozumieniu austriackiego kodeksu postępowania karnego.

Okres, którego dotyczy deklaracja: 01/11/88 -

Powyższa deklaracja dotyczy artykułów: 2, 3, 4.

Dania:

Zastrzeżenie zawarte w liście od Charge d'Affaires a.i. Danii z dnia 18 sierpnia 1988 roku, przekazany Sekretarzowi Generalnemu w czasie składania instrumentu ratyfikacyjnego w dniu 18 sierpnia 1988 roku – oryginalny sporządzony w języku angielskim.

Rząd Danii oświadcza, że art.2 §1 nie stanowi przeszkody w stosowaniu reguł ustanowionych w ustawie o wymiarze sprawiedliwości („*Lov om retens pleje*”), zgodnie z którą możliwość odwołania się do sądu wyższego szczebla – w sprawach, w których oskarżenie wniesione zostało przez prokuraturę niższego szczebla („*politisinger*”) – nie istnieje:

- a) jeżeli oskarżony został należycie powiadomiony i nie stawia się w sądzie;
- b) jeżeli sąd uchylił orzeczenie o karze; albo
- c) w sprawach, w których wymierzone zostały jedynie kary grzywny lub konfiskaty mienia w wysokości lub wartości nie przekraczającej granicy określonej w ustawie.

Okres, którego dotyczy deklaracja: 01/11/88 -

Powyższa deklaracja dotyczy artykułu 2.

Deklaracja zawarta w liście Stałego Przedstawicielstwa Danii z dnia 9 września 1988 roku, zarejestrowanym w Sekretariacie Generalnym w dniu 12 września 1988 roku i wycofanym listem Ministra Spraw Zagranicznych Danii z dnia 1 sierpnia 1994 roku, zarejestrowanym w Sekretariacie Generalnym w dniu 2 września 1994 roku – oryginalny sporządzony w języku angielskim (patrz załączona nota wyjaśniająca).

Zgodnie z wymogami art. 6 §1 Protokołu Nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności Rząd Danii niniejszym oświadcza, że rzeczony Protokół nie ma zastosowania do Wysp Owczych (*Faroe Islands*).

NOTA WYJAŚNIAJĄCA

W dniu 25 lipca 1988 roku Rząd Danii wystosował do Jej Królewskiej Mości Królowej rekomendację mającą na celu zatwierdzenie ratyfikacji Protokołu Nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Rekomendacja ta przewidywała sformułowanie następującego oświadczenia dotyczącego terytorialnego stosowania Protokołu Nr 7:

„Zgodnie z wymogami art. 6 § 1 Protokołu Nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności Rząd Danii niniejszym oświadcza, że rzeczony Protokół nie ma zastosowania do Wysp Owczych (Faroe Islands)”.

Z powodu niedopatrzenia deklaracja nie została złożona Sekretarzowi Generalnemu, depozytariuszowi Konwencji, wraz z instrumentem ratyfikacyjnym w dniu 18 sierpnia 1988 roku, jak to powinno było się stać zgodnie z artykułem 6 §1 Protokołu.

Rząd Danii w dniu dzisiejszym koryguje ten błąd urzędniczy poprzez przekazanie Sekretarzowi Generalnemu tekstu wyżej wymienionego oświadczenia, tak aby stało się ono skuteczne od dnia wejścia w życie tego Protokołu w odniesieniu do Królestwa Danii.

Okres, którego dotyczy deklaracja: 01/11/88 – 01/09/94
Powyższa deklaracja dotyczy artykułu: 6.

Deklaracja zawarta w liście Ministra Spraw Zagranicznych Danii z dnia 1 sierpnia 1994 roku, przekazana Notą Werbalną przez Stałe Przedstawicielstwo w dniu 2 września 1994 roku, zarejestrowaną w Sekretariacie Generalnym w dniu 2 września 1994 roku – oryginał sporządzono w języku angielskim.

Odnosząc się do Protokołu Nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności przyjętego przez Radę Europy w dniu 24 listopada 1984 roku i ratyfikowanego przez Danię w dniu 18 sierpnia 1988 roku, mam zaszczyt potwierdzić, że Dania wycofuje swoje terytorialne zastrzeżenie złożone podczas ratyfikacji rzeczonoego Protokołu, zgodnie z którym Protokół ten nie miał zastosowania do Wysp Owczych („*Faroe Islands*”).

Okres, którego dotyczy deklaracja: 02/09/94 -
Powyższa deklaracja dotyczy artykułu: 2

Deklaracja zawarta w liście Ministra Spraw Zagranicznych Danii z dnia 1 sierpnia 1994 roku, przekazana Notą Werbalną przez Stałe Przedstawicielstwo w dniu 2 września 1994 roku, zarejestrowaną w Sekretariacie Generalnym w dniu 2 września 1994 roku – oryginał sporządzono w języku angielskim.

Zastrzeżenie Danii odnośnie art 2 §1 Protokołu stosuje się także do Wysp Owczych („*Faroe Islands*”).

Okres, którego dotyczy deklaracja: 02/09/94 -
Powyższa deklaracja dotyczy artykułu: 2.

Deklaracja zawarta w liście Ministra Spraw Zagranicznych Danii z dnia 1 sierpnia 1994 roku, przekazana Notą Werbalną przez Stałe Przedstawicielstwo w dniu 2 września

1994 roku, zarejestrowaną w Sekretariacie Generalnym w dniu 2 września 1994 roku – oryginał sporządzony w języku angielskim.

Deklaracje Danii złożone zgodnie z art.7 §2 Protokołu, poprzez które Dania uznaje prawo do skargi indywidualnej oraz jurysdykcję Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w odniesieniu do artykułów 1 do 5 Protokołu, stosują się także do Wysp Owczych („*Faroe Islands*”).

**Okres, którego dotyczy deklaracja: 02/09/94 -
Powyższa deklaracja dotyczy artykułu: 6.**

Francja:

Deklaracja złożona w czasie podpisywania Protokołu w dniu 22 listopada 1984 roku i potwierdzona podczas składania instrumentu ratyfikacyjnego w dniu 17 lutego 1988 roku – oryginał sporządzony w języku francuskim.

Rząd Republiki Francuskiej oświadcza, że zgodnie z brzmieniem art.2 §1 rozpoznawanie środków odwoławczych przez sąd wyższego szczebla być ograniczone do kontroli zgodności z prawem, takiej jak w przypadku kasacji do Sądu Najwyższego.

**Okres, którego dotyczy deklaracja: 01/11/88 -
Powyższa deklaracja dotyczy artykułu: 2.**

Zastrzeżenie zawarte w instrumencie ratyfikacyjnym, złożonym w dniu 17 lutego 1986 roku – oryginał sporządzony w języku francuskim.

Rząd Republiki Francuskiej oświadcza, że jedynie takie przestępstwa, które zgodnie z prawem francuskim należą do jurysdykcji francuskich sądów karnych, mogą być uznane za przestępstwa w rozumieniu artykułów 2 do 4 niniejszego Protokołu.

**Okres, którego dotyczy zastrzeżenie: 01/11/88 -
Powyższe zastrzeżenie dotyczy artykułów: 2, 3, 4.**

Zastrzeżenie zawarte w instrumencie ratyfikacyjnym, złożonym w dniu 17 lutego 1986 roku – oryginał sporządzony w języku francuskim.

Rząd Republiki Francuskiej oświadcza, że art.5 nie może stanowić przeszkody w stosowaniu zasad francuskiego systemu prawnego dotyczących nadawania nazwiska ojca.

**Okres, którego dotyczy zastrzeżenie: 01/11/88 -
Powyższe zastrzeżenie dotyczy artykułów: 5.**

Zastrzeżenie zawarte w instrumencie ratyfikacyjnym, złożonym w dniu 17 lutego 1986 roku – oryginał sporządzony w języku francuskim.

Artykuł 5 nie może stanowić przeszkody w stosowaniu zasad prawa miejscowego we wspólnotach terytorialnych *Mayotte* oraz terytoriach Nowej Kaledonii i Archipelagu *Wallis and Futuna*.

**Okres, którego dotyczy zastrzeżenie: 01/11/88 -
Powyższe zastrzeżenie dotyczy artykułów: 5.**

Zastrzeżenie zawarte w instrumencie ratyfikacyjnym, złożonym w dniu 17 lutego 1986 roku – oryginał sporządzony w języku francuskim.

Protokół Nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności ma zastosowanie do całego terytorium Republiki, jednakże w przypadku terytoriów zamorskich i wspólnoty terytorialnej *Mayotte* należy mieć także wzgląd na wymogi lokalne, o których mowa w artykule 63 [artykuł 56 od czasu wejścia w życie Protokołu Nr 11] do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

**Okres, którego dotyczy zastrzeżenie: 01/11/88 -
Powyższe zastrzeżenie dotyczy artykułu: 6.**

Niemcy

Deklaracje złożone w czasie podpisywania Protokołu w dniu 19 marca 1985 roku – oryginał sporządzony w języku angielskim.

1. Pod pojęciem „przestępstwa kryminalnego” oraz „przestępstwa”, o których mowa w artykułach 2 do 4 Protokołu, Republika Federalna Niemiec rozumie jedynie takie czyny, które są za takie uznawane przez jej prawo.
2. Republika Federalna Niemiec stosuje art. 2 §1 jedynie do skazań i wyroków pierwszej instancji, co powoduje możliwość ograniczenia dopuszczalności środków odwoławczych do błędów co do prawa oraz rozpoznawania takich środków *in camera*; ponadto uznaje ona, że stosowanie artykułu 2 §1 nie jest uzależnione od wydania przez organ niższej instancji orzeczenia na piśmie, przetłumaczonego na język inny niż język stosowany przed sądem.
3. Republika Federalna Niemiec rozumie słowa „zgodnie z ustawą lub praktyką państwa, którego to dotyczy” w ten sposób, że artykuł 3 odnosi się jedynie do ponownego rozpoznania sprawy, o którym mowa w artykułach 359 i nast. kodeksu postępowania karnego.

Powyższa deklaracja dotyczy artykułów: 2, 3, 4.

Włochy

Deklaracja złożona w liście z dnia 7 listopada 1991 roku wręczonym Sekretarzowi Generalnemu w czasie składania instrumentu ratyfikacyjnego w dniu 7 listopada 1991 roku – oryginał sporządzony w języku francuskim.

Republika Włoska oświadcza, że artykuły 2 do 4 Protokołu mają zastosowanie jedynie do przestępstw, procedur i decyzji uznawanych przez prawo włoskie za mające charakter karny.

**Okres, którego dotyczy deklaracja: 01/02/92 -
Powyższa deklaracja dotyczy artykułów: 2, 3, 4.**

Luksemburg

Zastrzeżenie złożone w czasie składania instrumentu ratyfikacyjnego w dniu 19 kwietnia 1989 roku – oryginał sporządzony w języku francuskim.

Wielkie Księstwo Luksemburga oświadcza, że artykuł 5 Protokołu nie może ograniczać stosowania zasad luksemburskiego systemu prawnego dotyczących nadawania nazwiska ojca.

**Okres, którego dotyczy zastrzeżenie: 01/07/89 -
Powyższe zastrzeżenie dotyczy artykułu: 5.**

Holandia

Deklaracja złożone w czasie podpisywania Protokołu w dniu 22 listopada 1984 roku – oryginał sporządzony w języku angielskim.

Rząd Holenderski interpretuje przepis artykułu 2 §1 w ten sposób, że prawo przysługujące każdemu skazanemu za przestępstwo do wniesienia środka zaskarżenia od tego skazania lub wyroku do sądu wyższej instancji odnosi się jedynie do skazań lub wyroków wydanych w pierwszej instancji przez sądy, które zgodnie z prawem holenderskim, są właściwe do rozpoznawania spraw karnych.

Powyższa deklaracja dotyczy artykułu: 2.

San Marino:

Deklaracja zawarta w instrumencie ratyfikacyjnym, złożonym w dniu 2 marca 1989 roku – oryginał sporządzony w języku włoskim.

W odniesieniu do przepisu artykułu 3 dotyczącego odszkodowania dla ofiar wymiaru sprawiedliwości, Rząd San Marino oświadcza, że chociaż zasada ta jest stosowana w praktyce, to jednak nie ma ona podstaw w żadnym przepisie prawa. Dlatego Rząd Republiki zamierza wprowadzić tę zasadę do odpowiedniego aktu prawnego, który zostanie wydany w terminie dwóch lat od dnia dzisiejszego początku.

**Okres, którego dotyczy deklaracja: 01/06/89 -
Powyższa deklaracja dotyczy artykułu: 3.**

Szwecja:

Deklaracja złożona w czasie składania instrumentu ratyfikacyjnego w dniu 8 listopada 1985 roku – oryginał sporządzony w języku angielskim.

Rząd Szwecji oświadcza, że cudzoziemiec, który jest uprawniony do wniesienia środków odwoławczych od decyzji o wydaleniu może – zgodnie z działem 70 szwedzkiej ustawy o cudzoziemcach (1980:376) złożyć deklaracja (zwane deklaracją akceptacji), w którym zrzeka się swojego uprawnienia do złożenia środka odwoławczego od decyzji. Deklaracja akceptacji nie może być cofnięta. Jeżeli cudzoziemiec złożył środek odwoławczy od decyzji przed złożeniem deklaracji akceptacji, wówczas jego środek odwoławczy winien być uznany za wycofany z powodu złożenia takiej deklaracji.

**Okres, którego dotyczy deklaracja: 01/11/88 -
Powyższa deklaracja dotyczy artykułu: 1.**

Szwajcaria:

Zastrzeżenie zawarte w instrumencie ratyfikacyjnym złożonym w dniu 24 lutego 1988 roku – oryginał sporządzony w języku francuskim.

Jeżeli wydalenie następuje na podstawie decyzji Rady Federalnej wydanej na mocy artykułu 70 Konstytucji z powodu zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego lub zewnętrznego Szwajcarii, wówczas osobie tej nie przysługują prawa wymienione w paragrafie 1 nawet po wykonaniu decyzji o wydaleniu.

**Okres, którego dotyczy zastrzeżenie: 01/11/88 -
Powyższe zastrzeżenie dotyczy artykułu: 1.**

Zastrzeżenie zawarte w instrumencie ratyfikacyjnym złożonym do depozytu w dniu 24 lutego 1988 roku – oryginał sporządzony w języku francuskim.

Po wejściu w życie nowelizacji szwajcarskiego kodeksu cywilnego w dniu 5 października 1984 roku, przepis artykułu 5 Protokołu Dodatkowego Nr 7 winien być stosowany z uwzględnieniem z jednej strony przepisów prawa federalnego dotyczących nazwiska (artykuł 160 kodeksu cywilnego), a z drugiej strony przepisów dotyczących uzyskiwania obywatelstwa (artykuły 161, 134 §1, 149 §1 oraz 8b przepisów końcowych kodeksu cywilnego). Ponadto niniejsze zastrzeżenie dotyczy także niektórych przepisów przejściowych odnoszących się do umów małżeńskich (artykuł 9, 9a, 9c, 9d, 9e, 10 i 10a przepisów końcowych księgi kodeksu cywilnego).

**Okres, którego dotyczy zastrzeżenie: 01/11/88 -
Powyższe zastrzeżenie dotyczy artykułu: 5.**

Za zgodność tłumaczenia z oryginałem w j angielskim i francuskim:

Sylweryusz Królak, podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości

Sylweryusz M. Królak

PROTOCOL NO. 7 TO THE CONVENTION
FOR THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS
AND FUNDAMENTAL FREEDOMS,
AS AMENDED BY PROTOCOL NO. 11

PROTOCOLE N° 7 À LA CONVENTION
DE SAUVEGARDE DES DROITS DE L'HOMME
ET DES LIBERTÉS FONDAMENTALES,
TEL QU'AMENDÉ PAR LE PROTOCOLE N° 11

Strasbourg, 22.XI.1984

European Treaty Series
Série des traités européens / 117

Headings of articles added and text amended according to the provisions of Protocol No. 11
(ETS No. 155) as from its entry into force on 1 November 1998.

Intitulés d'articles ajoutés et texte amendé conformément aux dispositions du Protocole n° 11
(STE n° 155), à compter de son entrée en vigueur le 1er novembre 1998.

The member States of the Council of Europe signatory hereto,

Being resolved to take further steps to ensure the collective enforcement of certain rights and freedoms by means of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms signed at Rome on 4 November 1950 (hereinafter referred to as "the Convention"),

Have agreed as follows:

Article 1 – Procedural safeguards relating to expulsion of aliens

- 1 An alien lawfully resident in the territory of a State shall not be expelled therefrom except in pursuance of a decision reached in accordance with law and shall be allowed:
  - a to submit reasons against his expulsion;
  - b to have his case reviewed; and
  - c to be represented for these purposes before the competent authority or a person or persons designated by that authority.
- 2 An alien may be expelled before the exercise of his rights under paragraph 1a, b and c of this article, when such expulsion is necessary in the interests of public order or is grounded on reasons of national security.

Article 2 – Right of appeal in criminal matters

- 1 Everyone convicted of a criminal offence by a tribunal shall have the right to have his conviction or sentence reviewed by a higher tribunal. The exercise of this right, including the grounds on which it may be exercised, shall be governed by law.
- 2 This right may be subject to exceptions in regard to offences of a minor character, as prescribed by law, or in cases in which the person concerned was tried in the first instance by the highest tribunal or was convicted following an appeal against acquittal.

Article 3 – Compensation for wrongful conviction

When a person has by a final decision been convicted of a criminal offence and when subsequently his conviction has been reversed, or he has been pardoned, on the ground that a new or newly discovered fact shows conclusively that there has been a miscarriage of justice, the person who has suffered punishment as a result of such conviction shall be compensated according to the law or the practice of the State concerned, unless it is proved that the non-disclosure of the unknown fact in time is wholly or partly attributable to him.

Article 4 – Right not to be tried or punished twice

- 1 No one shall be liable to be tried or punished again in criminal proceedings under the jurisdiction of the same State for an offence for which he has already been finally acquitted or convicted in accordance with the law and penal procedure of that State.
- 2 The provisions of the preceding paragraph shall not prevent the reopening of the case in accordance with the law and penal procedure of the State concerned, if there is evidence of new or newly discovered facts, or if there has been a fundamental defect in the previous proceedings, which could affect the outcome of the case.
- 3 No derogation from this Article shall be made under Article 15 of the Convention.

Article 5 – Equality between spouses

Spouses shall enjoy equality of rights and responsibilities of a private law character between them, and in their relations with their children, as to marriage, during marriage and in the event of its dissolution. This article shall not prevent States from taking such measures as are necessary in the interests of the children.

Article 6 – Territorial application

- 1 Any State may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, specify the territory or territories to which the Protocol shall apply and state the extent to which it undertakes that the provisions of this Protocol shall apply to such territory or territories.
- 2 Any State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Protocol to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of two months after the date of receipt by the Secretary General of such declaration.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn or modified by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal or modification shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of two months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.
- 4¹ A declaration made in accordance with this article shall be deemed to have been made in accordance with paragraph 1 of Article 56 of the Convention.
- 5 The territory of any State to which this Protocol applies by virtue of ratification, acceptance or approval by that State, and each territory to which this Protocol is applied by virtue of a declaration by that State under this article, may be treated as separate territories for the purpose of the reference in Article 1 to the territory of a State.
- 6² Any State which has made a declaration in accordance with paragraph 1 or 2 of this article may at any time thereafter declare on behalf of one or more of the territories to which the declaration relates that it accepts the competence of the Court to receive applications from

1. Text amended according to the provisions of Protocol No. 11 (ETS No. 155).
2. Text added according to the provisions of Protocol No. 11 (ETS No. 155).

individuals, non-governmental organisations or groups of individuals as provided in Article 34 of the Convention in respect of Articles 1 to 5 of this Protocol.

Article 7¹ – Relationship to the Convention

As between the States Parties, the provisions of Article 1 to 6 of this Protocol shall be regarded as additional articles to the Convention, and all the provisions of the Convention shall apply accordingly.

Article 8 – Signature and ratification

This Protocol shall be open for signature by member States of the Council of Europe which have signed the Convention. It is subject to ratification, acceptance or approval. A member State of the Council of Europe may not ratify, accept or approve this Protocol without previously or simultaneously ratifying the Convention. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 9 – Entry into force

- 1 This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of two months after the date on which seven member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 8.
- 2 In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of two months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 10 – Depositary functions

The Secretary General of the Council of Europe shall notify all the member States of the Council of Europe of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c any date of entry into force of this Protocol in accordance with Articles 6 and 9;
- d any other act, notification or declaration relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 22nd day of November 1984, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe.

---

1. Text amended according to the provisions of Protocol No. 11 (ETS No. 155).

Les Etats membres du Conseil de l'Europe, signataires du présent Protocole,

Résolus à prendre de nouvelles mesures propres à assurer la garantie collective de certains droits et libertés par la Convention de sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950 (ci-après dénommée « la Convention »),

Sont convenus de ce qui suit :

Article 1 – Garanties procédurales en cas d'expulsion d'étrangers

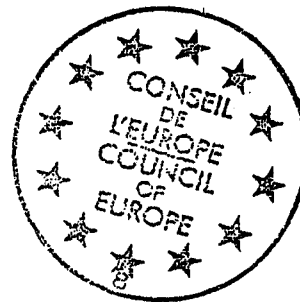
- 1 Un étranger résidant régulièrement sur le territoire d'un Etat ne peut en être expulsé qu'en exécution d'une décision prise conformément à la loi et doit pouvoir :
  - a faire valoir les raisons qui militent contre son expulsion ;
  - b faire examiner son cas ; et
  - c se faire représenter à ces fins devant l'autorité compétente ou une ou plusieurs personnes désignées par cette autorité.
- 2 Un étranger peut être expulsé avant l'exercice des droits énumérés au paragraphe 1a, b et c de cet article lorsque cette expulsion est nécessaire dans l'intérêt de l'ordre public ou est basée sur des motifs de sécurité nationale.

Article 2 – Droit à un double degré de juridiction en matière pénale

- 1 Toute personne déclarée coupable d'une infraction pénale par un tribunal a le droit de faire examiner par une juridiction supérieure la déclaration de culpabilité ou la condamnation. L'exercice de ce droit, y compris les motifs pour lesquels il peut être exercé, sont régis par la loi.
- 2 Ce droit peut faire l'objet d'exceptions pour des infractions mineures telles qu'elles sont définies par la loi ou lorsque l'intéressé a été jugé en première instance par la plus haute juridiction ou a été déclaré coupable et condamné à la suite d'un recours contre son acquittement.

Article 3 – Droit d'indemnisation en cas d'erreur judiciaire

Lorsqu'une condamnation pénale définitive est ultérieurement annulée, ou lorsque la grâce est accordée, parce qu'un fait nouveau ou nouvellement révélé prouve qu'il s'est produit une erreur judiciaire, la personne qui a subi une peine en raison de cette condamnation est indemnisée, conformément à la loi ou à l'usage en vigueur dans l'Etat concerné, à moins qu'il ne soit prouvé que la non-révélation en temps utile du fait inconnu lui est imputable en tout ou en partie.

Article 4 – Droit à ne pas être jugé ou puni deux fois

- 1 Nul ne peut être poursuivi ou puni pénalement par les juridictions du même Etat en raison d'une infraction pour laquelle il a déjà été acquitté ou condamné par un jugement définitif conformément à la loi et à la procédure pénale de cet Etat.
- 2 Les dispositions du paragraphe précédent n'empêchent pas la réouverture du procès, conformément à la loi et à la procédure pénale de l'Etat concerné, si des faits nouveaux ou nouvellement révélés ou un vice fondamental dans la procédure précédente sont de nature à affecter le jugement intervenu.
- 3 Aucune dérogation n'est autorisée au présent article au titre de l'article 15 de la Convention.

Article 5 – Egalité entre époux

Les époux jouissent de l'égalité de droits et de responsabilités de caractère civil entre eux et dans leurs relations avec leurs enfants au regard du mariage, durant le mariage et lors de sa dissolution. Le présent article n'empêche pas les Etats de prendre les mesures nécessaires dans l'intérêt des enfants.

Article 6 – Application territoriale

- 1 Tout Etat peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera le présent Protocole, en indiquant la mesure dans laquelle il s'engage à ce que les dispositions du présent Protocole s'appliquent à ce ou ces territoires.
- 2 Tout Etat peut, à tout autre moment par la suite, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, étendre l'application du présent Protocole à tout autre territoire désigné dans la déclaration. Le Protocole entrera en vigueur à l'égard de ce territoire le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de deux mois après la date de réception de la déclaration par le Secrétaire Général.
- 3 Toute déclaration faite en vertu des deux paragraphes précédents pourra être retirée ou modifiée en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, par notification adressée au Secrétaire Général. Le retrait ou la modification prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de deux mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.
- 4¹ Une déclaration faite conformément au présent article sera considérée comme ayant été faite conformément au paragraphe 1 de l'article 56 de la Convention.
- 5 Le territoire de tout Etat auquel le présent Protocole s'applique en vertu de sa ratification, de son acceptation ou de son approbation par ledit Etat, et chacun des territoires auxquels le Protocole s'applique en vertu d'une déclaration souscrite par le dit Etat conformément au présent article, peuvent être considérés comme des territoires distincts aux fins de la référence au territoire d'un Etat faite par l'article 1.
- 6² Tout Etat ayant fait une déclaration conformément au paragraphe 1 ou 2 du présent article peut, à tout moment par la suite, déclarer relativement à un ou plusieurs des territoires visés dans cette déclaration qu'il accepte la compétence de la Cour pour connaître des requêtes de

1. Texte amendé conformément aux dispositions du Protocole n° 11 (STE n° 155).
2. Texte ajouté conformément aux dispositions du Protocole n° 11 (STE n° 155).

personnes physiques, d'organisations non gouvernementales ou de groupes de particuliers, comme le prévoit l'article 34 de la Convention, au titre des articles 1 à 5 du présent Protocole.

Article 7' – Relations avec la Convention

Les Etats Parties considèrent les articles 1 à 6 du présent Protocole comme des articles additionnels à la Convention et toutes les dispositions de la Convention s'appliquent en conséquence.

Article 8 – Signature et ratification

Le présent Protocole est ouvert à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe qui ont signé la Convention. Il sera soumis à ratification, acceptation ou approbation. Un Etat membre du Conseil de l'Europe ne peut ratifier, accepter ou approuver le présent Protocole sans avoir simultanément ou antérieurement ratifié la Convention. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 9 – Entrée en vigueur

- 1 Le présent Protocole entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de deux mois après la date à laquelle sept Etats membres du Conseil de l'Europe auront exprimé leur consentement à être liés par le Protocole conformément aux dispositions de l'article 8.
- 2 Pour tout Etat membre qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par le Protocole, celui-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de deux mois après la date du dépôt de l'instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Article 10 – Fonctions du dépositaire

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera à tous les Etats membres du Conseil de l'Europe :

- a toute signature ;
- b le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation ;
- c toute date d'entrée en vigueur du présent Protocole conformément à ses articles 6 et 9 ;
- d tout autre acte, notification ou déclaration ayant trait au présent Protocole.

En foi de quoi, les soussignés dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

Fait à Strasbourg, le 22 novembre 1984, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe.

CERTIFIED COPY

Strasbourg, this 15 February 2002
For the Secretary General :

P.O. Polliciani

Roberto LAMPONI
Head of the Treaty Office

1. Texte amendé conformément aux dispositions du Protocole n° 11 (STE n° 155).

List of declarations made with respect to treaty no. 117

Protocol No. 7 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms

Complete chronology on: 06/02/02

Austria :

Declarations contained in the instrument of ratification, deposited on 14 May 1986 - Or. Engl./Fr.

The Republic of Austria declares:

1. Higher Tribunals in the sense of Article 2, paragraph 1, include the Administrative Court and the Constitutional Court.
  2. Articles 3 and 4 exclusively relate to criminal proceedings in the sense of the Austrian code of criminal procedure.
- Period covered: 01/11/88 -
The preceding statement concerns Article(s): 2, 3, 4

Denmark :

Reservation contained in a letter from the Chargé d'affaires a.i. of Denmark, dated 18 August 1988, handed to the Secretary General at the time of deposit of the instrument of ratification, on 18 August 1988 - Or. Engl.

The Government of Denmark declares that Article 2, paragraph 1 does not bar the use of rules of the Administration of Justice Act ("*Lov om rettens pleje*") according to which the possibility of review by a higher court - in cases subject to prosecution by the lower instance of the prosecution ("*politisager*") - is denied

- a. when the prosecuted, having been duly notified, fails to appear in court;
  - b. when the court has repealed the punishment ; or
  - c. in cases where only sentences of fines or confiscation of objects below the amount or value established by law are imposed.
- Period covered: 01/11/88 -

The preceding statement concerns Article(s): 2

Declaration contained in a letter from the Permanent Representative of Denmark, dated 9 September 1988, registered at the Secretariat General on 12 September 1988 - Or. Fr. - and withdrawn by a letter from the Minister for Foreign Affairs of Denmark, dated 1 August 1994, registered at the Secretariat General on 2 September 1994 □ Or. Engl. (see enclosed explanatory Note)

Under the terms of Article 6, paragraph 1, of Protocol No. 7 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the Government of Denmark hereby declares that the said Protocol shall not apply to the Faroe Islands.

EXPLANATORY NOTE

On 25 July 1988, the Government of Denmark addressed to her Majesty the Queen a recommendation aiming at obtaining the authorisation to ratify Protocol No. 7 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. This recommendation provided for the formulation of the following declaration concerning the territorial application:

"Under the terms of Article 6, paragraph 1, of Protocol No. 7 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the Government of Denmark hereby declares that the said Protocol shall not apply to the Faroe Islands."

Due to an omission, the declaration was not made to the Secretary General, depository of the Convention, upon deposit of the instrument of ratification on 18 August 1988, as it should have been under the terms of Article 6, paragraph 1, of the Protocol.

The Government of Denmark corrects today this clerical mistake by forwarding to the Secretary General the text of the above mentioned declaration, to take effect at the date of entry into force of the Protocol in respect of the Kingdom of Denmark.

Period covered: 01/11/88 - 01/09/94

The preceding statement concerns Article(s): 6

Declaration contained in a letter from the Minister for Foreign Affairs of Denmark, dated 1 August 1994, transmitted by Note Verbale from the Permanent Representation, dated 2 September 1994, registered at the Secretariat General on

2 September 1994 - Or. Engl.

With reference to Protocol No. 7 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms adopted by the Council of Europe on 22 November 1984 and ratified by Denmark on 18 August 1988, I have the honour to state that Denmark withdraws its territorial reservation made upon ratification of the said Protocol according to which the Protocol should not apply to the Faroe Islands.

Period covered: 02/09/94 -

The preceding statement concerns Article(s): 6

Declaration contained in a letter from the Minister for Foreign Affairs of Denmark, dated 1 August 1994, transmitted by Note Verbale from the Permanent Representation, dated 2 September 1994, registered at the Secretariat General on 2 September 1994 - Or. Engl.

The Danish reservation made in respect of Article 2, paragraph 1, of the Protocol shall also apply to the Faroe Islands.

Period covered: 02/09/94 -

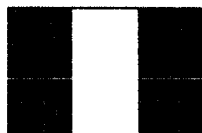
The preceding statement concerns Article(s): 2

Declaration contained in a letter from the Minister for Foreign Affairs of Denmark, dated 1 August 1994, transmitted by Note Verbale from the Permanent Representation, dated 2 September 1994, registered at the Secretariat General on 2 September 1994 - Or. Engl.

The Danish declarations made in accordance with Article 7, paragraph 2, of the Protocol by which Denmark recognizes the right of individual petition and the compulsory jurisdiction of the European Court of Human Rights with regard to Articles 1 to 5 of the Protocol shall also apply to the Faroe Islands.

Period covered: 02/09/94 -

The preceding statement concerns Article(s): 6

France :

Declaration made at the time of signature, on 22 November 1984, and confirmed at the time of deposit of the instrument of ratification, on 17 February 1986 - Or. Fr.

The Government of the French Republic declares that, in accordance with the meaning of Article 2, paragraph 1, the review by a higher court may be limited to a control of the application of the law, such as an appeal to the Supreme Court.

Period covered: 01/11/88 -

The preceding statement concerns Article(s): 2

Reservation contained in the instrument of ratification, deposited on 17 February 1986 - Or. Fr.

The Government of the French Republic declares that only those offences which under French law fall within the jurisdiction of the French criminal courts may be regarded as offences within the meaning of Articles 2 to 4 of this Protocol.

Period covered: 01/11/88 -

The preceding statement concerns Article(s): 2, 3, 4

Reservation contained in the instrument of ratification, deposited on 17 February 1986 - Or. Fr.

The Government of the French Republic declares that Article 5 may not impede the application of the rules of the French legal system concerning the transmission of the patronymic name.

Period covered: 01/11/88 -

The preceding statement concerns Article(s): 5

Reservation contained in the instrument of ratification, deposited on 17 February 1986 - Or. Fr.

Article 5 may not impede the application of provisions of local law in the territorial collectivity of Mayotte and the territories of New Caledonia and of the Wallis and Futuna Archipelago.

Period covered: 01/11/88 -

The preceding statement concerns Article(s): 5

Reservation contained in the instrument of ratification, deposited on 17 February 1986 - Or. Fr.

Protocol No. 7 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms shall apply to the whole territory of the Republic, due regard being had where the overseas territories and the territorial collectivity of Mayotte are concerned, to the local requirements referred to in Article 63 [Article 56 since the entry into force of Protocol No. 11] of the European Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms.

Period covered: 01/11/88 -

The preceding statement concerns Article(s): 6

Germany :

Declarations made at the time of signature, on 19 March 1985 - Or. Engl.

1. By "criminal offence" and "offence" in Articles 2 to 4 of the present Protocol, the Federal Republic of Germany understands only such acts as are criminal offences under its law.
2. The Federal Republic of Germany applies Article 2.1 to convictions or sentences in the first instance only, it being possible to restrict review to errors in law and to hold such reviews in camera; in addition, it understands that the application of Article 2.1 is not dependent on the written judgement of the previous instance being translated into a language other than the language used in court.
3. The Federal Republic of Germany understands the words "according to the law or the practice of the State concerned" to mean that Article 3 refers only to the retrial provided for in sections 359 et seq. of the Code of Criminal Procedure. (cf. *Strafprozessordnung*).

The preceding statement concerns Article(s): 2, 3, 4

Italy :

Declaration contained in a letter, dated 7 November 1991, handed to the Secretary General at the time of deposit of the instrument of ratification, on 7 November 1991 - Or. Fr.

The Italian Republic declares that Articles 2 to 4 of the Protocol apply only to offences, procedures and decisions qualified as criminal by Italian law.

Period covered: 01/02/92 -

The preceding statement concerns Article(s): 2, 3, 4

Luxembourg :

Reservation made at the time of deposit of the instrument of ratification, on 19 April 1989 - Or. Fr.

The Grand Duchy of Luxembourg declares that Article 5 of the Protocol must not prevent the application of the rules of the Luxembourg legal system concerning transmission of the patronymic name.

Period covered: 01/07/89 -

The preceding statement concerns Article(s): 5

Netherlands :

Declaration made at the time of signature, on 22 November 1984 - Or. Engl. .

The Netherlands Government interprets paragraph 1 of Article 2 thus that the right conferred to everyone convicted of a criminal offence to have conviction or sentence reviewed by a higher tribunal relates only to convictions or sentences given in the first instance by tribunals which, according to Netherlands law, are in charge of jurisdiction in criminal matters.

The preceding statement concerns Article(s): 2

San Marino :

Declaration contained in the instrument of ratification, deposited on 22 March 1989 - Or. It. .

With regard to the provisions of Article 3 on the compensation of the victim of a miscarriage of justice, the Government of San Marino declares that although the principle is applied in practice, it is not enshrined in any legislative provision. Therefore the Government of the Republic undertakes to embody the principle and its regulation into a relevant legislative provision to be adopted within two years from today.

Period covered: 01/06/89 -

The preceding statement concerns Article(s): 3

Sweden :

Declaration made at the time of deposit of the instrument of ratification, on 8 November 1985 - Or. Engl. .

The Government of Sweden declares that an alien who is entitled to appeal against an expulsion order may, pursuant to Section 70 of the Swedish Aliens Act (1980:376), make a statement (termed a declaration of acceptance) in which he renounces his right of appeal against the decision. A declaration of acceptance may not be revoked. If the alien has appealed against the order before making a declaration of acceptance, his appeal shall be deemed withdrawn by reason of the declaration.

Period covered: 01/11/88 -

The preceding statement concerns Article(s): 1

Switzerland :

Reservation contained in the instrument of ratification, deposited on 24 February 1988 - Or. Fr. .

When expulsion takes place in pursuance of a decision of the Federal Council taken in accordance with Article 70 of the Constitution on the grounds of a threat to the internal or external security of Switzerland, the person concerned does not enjoy the rights listed in paragraph 1 even after the execution of the expulsion.

Period covered: 01/11/88 -

The preceding statement concerns Article(s): 1

Reservation contained in the instrument of ratification, deposited on 24 February 1988 - Or. Fr. .

Following the entry into force of the revised provisions of the Swiss Civil Code of 5 October 1984, the provisions of Article 5 of the Additional Protocol No. 7 shall apply subject, on the one hand, to the provisions of Federal law concerning the family name (Article 160 CC and 8a final section, CC) and, on the other hand, to the provisions concerning the acquisition of the right of citizenship (Articles 161, 134, paragraph 1, 149, paragraph 1, CC and 8b final section, CC). Furthermore, the present reservation also concerns certain provisions of transitional law on marriage settlement (Articles 9, 9a, 9c, 9d, 9e, 10 and 10a final section, CC).

Period covered: 01/11/88 -

The preceding statement concerns Article(s): 5

Source: Treaty Office on <http://conventions.coe.int>

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 17 maja 2002 r.

Cena 1,47 zł + 22% VAT

